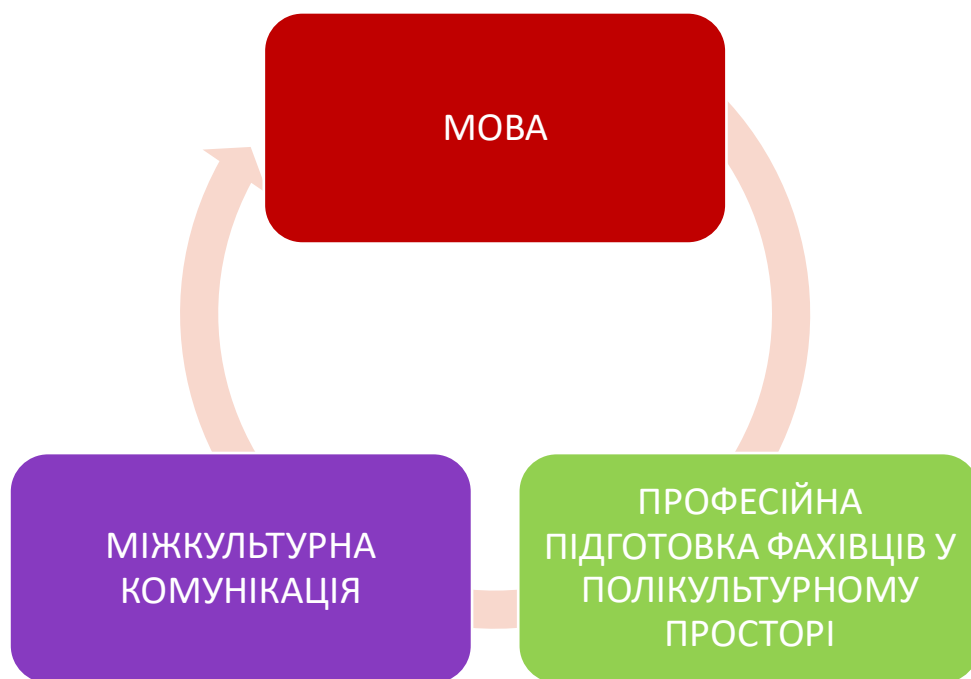

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І

ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ

ХАРБІН – 2025

ОДЕСА – 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Державний заклад

«Південноукраїнський національний педагогічний

університет імені К.Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра перекладу і теоретичної та прикладної лінгвістики

Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»

Інститут педагогічної освіти і

освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (Україна)

Харбінський інженерний університет (КНР)

Намсеульський Університет (Республіка Корея)

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ
І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Харбін – 2025

Одеса – 2025

УДК: 378:81'25-027.512(062.552)

Авторський знак: А43

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
(протокол № 16 від 29 травня 2025 року)*

Актуальні проблеми філології і професійної підготовки фахівців у полікультурному просторі: Міжнародний журнал. – Випуск 8. – Харбін : Харбінський інженерний університет, 2025 – 136 с.

© Харбінський інженерний університет (м. Харбін, КНР), 2025

© Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса, Україна), 2025

ЗМІСТ

ВСТУП	11
СЕКЦІЯ I. НАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА ЗАРУБІЖНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА	13
<i>Беляєвська Вікторія</i> . Специфіка перекладу фразеологічних одиниць.....	13
<i>Chen Haixia, Wu Xuan</i> . Ethical Risks of AI Translation: Toward a Global Governance Framework...16	16
<i>Ding Xin</i> . Cultural and Artistic Factors of Proverbs Representation in the Scale of Translation of a Literary Text.....	17
<i>Дерік Ілона</i> . Комп'ютерний переклад: виклики та перспективи.....	20
<i>Fan Yingfang</i> . A Study of Mechanism of AI-Empowered Adaptive Cross-Cultural Narrative Text Generation: Taking International Communication of Excellent Spiritual Heritage of Heilongjiang as an Example.....	22
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 于奇加</i> 十九至二十世纪之交中国钢琴演奏的起源.....	23
<i>奧克薩娜·霍羅贊金娜 胡易</i> . 论课外教育机构中学生音乐价值观的形成方法.....	24
<i>Gao Heyue</i> . A Comparative Study on the Translation of Culture-Loaded Words in the Joy Luck Club from the Perspective of Functional Translation Theory.....	30
<i>聂玉环</i> . 电影《长安三万里》唐诗英译的海外传播与译介探究.....	31
<i>Iliadi Alexander I</i> . Interpretation of the «Dark» Textual Elements and Etymology.....	32
<i>Korolyova Natalia Livievna</i> . Conceptual Connections as a Translation Problem (The Concept “Lord” as an Example)	35
<i>Popova Oleksandra</i> . Synergism in Translation of Economic and Legal Documents in the Academic Sphere: Distinctive Parameters (on the Material of English, German, Chinese and Ukrainian)	38
<i>Сонко Юрій</i> . Проблеми використання нейромереж у перекладі художніх текстів з української мови англійською.....	42
<i>孙岩, 刘丹</i> . 生态翻译学视角下许渊冲英译古诗翻译研究 – 以杜甫《登高》为例.....	45
<i>Li Yueteng</i> . Polysystemic Perspective on Li Wenjun’s Translation of the Sound and the Fury.....	46
<i>Любимова Світлана</i> . Переклад у світлі комунікативно-когнітивної парадигми лінгвістики.....	47
<i>Моргун Олександра</i> . Лінгвокультурна компетентність у китайсько-українському перекладі: формування та розвиток у системі вищої освіти.....	50
<i>Wang Huan</i> . Transcoding Strategies in Traditional Chinese Music Interpretation Study.....	55
<i>杨子怡</i> . 中国婚礼中新郎新娘身份建构的话语研究.....	56
<i>姚怡伊</i> . RCEP 与 WTO 协同推动数字经济发展的机制研究——以新加坡为例.....	58
<i>张祎鑫</i> . 翻译转换理论视角下环境科学文本翻译实践分析.....	60
СЕКЦІЯ II. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ПОЛІКУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ	61
<i>Avsheniuk Nataliia</i> . Benefits And Challenges of Using Chatgpt in English Language Learning by Higher Education Students: Ukrainian Context.....	61
<i>Ван Ченьсі</i> . Виховання підлітків засобами народного музичного мистецтва Китаю.....	64
<i>陈丽, 康晓芸</i> . 文学作品的地域文化表现——以《金上京史话》为例.....	67
<i>Glushchenko Volodymyr</i> . Tocharians and Their Languages: Linguohistoriographic Aspect.....	68
<i>Гуданич Наталія</i> . Педагогічний хакатон як засіб розвитку ініціативності суб'єктів освітнього процесу.....	72
<i>Kurasova Nataliya, Andrushchenko Anna</i> . The Role of Journalists in Shaping Public Opinion During Crisis Situations.....	76
<i>Лі Сюелу, Хуан Юйцзе</i> . Мультимодальні стратегії у навчанні східних мов як інструмент формування міжкультурної компетенції.....	79
<i>Li Shangyu</i> . Analysis of Chinese Female Discourse Power Changes in The Woman Warrior.....	81
<i>Liu Jiaxin</i> . Pragmatic Analysis of University Students’ Wechat Nicknames.....	82

References:

1. Цхуырбаты, З. Д., Дзицойты, Ю. А. (2013–2015). *Хуссар Ирыстонны топоними*. М. : Наука. Т. I–II.
2. Bailey, H. W. (1979). *Dictionary of Khotan Saka*. Cambridge ; London etc. : Cambridge University Press.
3. Cheung, J. (2002). *Studies in the Historical Development of the Ossetic Vocalism*. Wiesbaden : Dr. Ludwig Reichert Verlag.
4. Rastorgueva, V. S., Edel'man, D. I. (2000–2020). *Etymological Dictionary of the Iranian Languages*. М. : Vostochnaya literatura. Т. 1–6.
5. Sims-Williams, N. (1983). Chotano-Sogdica. *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*. №46. P. 40–51.
6. Smičiklas, T. (ed.) (1905–1990). *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae. Vol. III–XVIII*. Zagreb.
7. Šmilauer, V. (1932). *Vodopis starého Slovenska*. Praha ; Bratislava : Nákl. učené společnosti Šafaříkovy v Bratislavě.
8. Tsagaeva, A. Dz. (1962). Materials on Toponymy and Hydronymy of Ossetia. *Bulletin of North Ossetian Research Institute*. Т. XXIII, Vol. I (Linguistics). P. 74–106.

Korolyova Natalia Livievna

*Senior Lecturer at the Department of Translation, Theoretical and Applied Linguistics,
the State institution “South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky”,
Odesa, Ukraine*

CONCEPTUAL CONNECTIONS AS A TRANSLATION PROBLEM (THE CONCEPT “LORD” AS AN EXAMPLE)

Keywords: *cultural concept, cultural context, lexeme.*

The multi-tiered branching in the secular and ecclesiastical nomenclature of such a significant for the English consciousness and British culture cultural concept as “*Lord*” greatly complicates its correct linguistic interpretation by concepts of other cultures, and for a correct translation into other languages requires the corresponding knowledge of its complex semantic differentiation. On the other hand, this lexeme, when considered in a cultural context, presupposes the study of all its meanings and corresponding nominations in unity and indivisibility as aspects of one concept, in a single ethnocultural field, as a basic part of the national conceptual sphere. The conceptual sphere itself in this case is understood as “a set of categorized, standardized, processed concepts in the consciousness of the ethnic group” [1]. What is perceived in the Slavic consciousness and, accordingly, translated into the Slavic languages by means of various lexical units embodying various concepts, in the English consciousness turns out to be inseparable, tightly interconnected and constantly

contacting factors of one concept, functioning in various spheres.

In this case, the untranslatable realia is the very connection between *the lord*, as a member of the House of Lords; *the lord*, as a bearer of the title, a representative of a noble family and the son of a titled person (earl or marquis); *the lord*, as a high-ranking official holding a high position, as a rule, heading one of the departments of the executive power (*Lord Advocate, Lord Chancellor, Lord Justice*) and, finally, the main link between all these phenomena, the name and appeal to *the Lord God Jesus Christ* (for example, in the main Christian prayer – *Lord's Prayer*).

Cultural generalization by native speakers should always be taken into account: it acts as a symbol of national pride and the dominant principle of national self-identification: the English nation is protected by God, His viceroys among mere mortals receive the same address, only written with a small letter. The emphatic interjection (*Lord!*) neutralizes the prayerful semantics (using *the Lord's name* in vain). At the same time, prayerful interjections bring this nomination closer to earthly rulers, who, in the view of the English, have significant power over their destinies – a mentality tradition inherent to the inhabitants of the United Kingdom, which preserves and honors the traditions of constitutional monarchy. The third subsphere containing nominations with the help of the lexeme “*Lord*” is the allusive layer, which is always activated as influential and significant, and represents a set of combinations of the lexeme in question with various proper names, the bearers of which were both historical real characters and artistic images.

In Slavic languages, the conceptual associativity, semantic and morphological connection between nominations addressed to God and nominations to noble people or officials have either been preserved, but their nominations have undergone minor transformation (*Господь, Господин, господин, господине*) or not been preserved (*Боже, Бог, Bóg, пан, пане*). Anyway, for speakers of the Slavic languages they are different lexemes. In addressing a noble person, since the beginning of the 20th century, the nominations with the idea “*lord*” have lost their positions in colloquial speech in these cultures.

In addition, these words have never played the role of a title in the Slavic

languages, and, therefore, when translating the lexeme “*Lord*” from English into the Slavic languages, one should always take into account possible traditions when using this word in various contexts, which are not noticeable to the Slavs, that’s why it is necessary to take into account both the intentions of the author of the statement in the setting for a certain, cultural audience, and possible echoes in the perception of the audience itself, whose consciousness is saturated with certain powerful associations and tendencies. These factors are inevitably lost in the language of translation, resulting in historical social, religious and political lacunae. It is possible to avoid deformation of the idea only by introducing additional explanatory information in the form of historical and socio-cultural references borrowed by the translator from lexicographic sources and literary encyclopedias.

Thus, a modern translator, when translating such complex linguistic phenomena as the conceptual lexeme “*Lord*,” should not only be guided by a broad vertical context, but should also put himself/herself in the place of the original author, as well as in the place of the reader for whom the text was intended.

References:

1. Terniievska, Ye. (2022). Development of the National Conceptosphere in Great Britain. *Polonia University Scientific Journal* 53(4). 143 – 150. URL: https://www.researchgate.net/publication/365424347_DEVELOPMENT_OF_THE_NATIONAL_CONCEPTOSPHERE_IN_GREAT_BRITAIN

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЛОЛОГІЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У ПОЛІКУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРІ**

Підписано до друку з оригінал-макета 29.05.2025.

Формат 60×84 1

/16. Папір офсетний. Гарнітура Times.

Обл.-вид. арк. 6,04. Ум. друк. арк. 147.

Тираж 300 прим.

Різографія.

Видавництво «Харбінський інженерний університет»
м. Харбін, вул. Наньтон, 145-1, район Наньган, 150001, КНР